

Natuurbeschermingsnieuws

Na de vele meldingen in de vorige Fitis heb ik deze keer wat minder, maar daarom niet minder belangrijk nieuws te melden. Ook wat natuurbescherming leek de zomer eerst een beetje komkommertijd. Toch gebeuren juist dan, soms in het geniep, voor de natuur vervelende dingen. Het is aan de oplettendheid van leden en andere betrokkenen te danken dat deze zaken aan de kaak worden gesteld.

Valkerij in de Amsterdamse Waterleidingduinen

In het voorjaar heeft Norman Graafsma geconstateerd dat er in de omgeving van het zweefvliegveld in de Amsterdamse Waterleidingduinen nog steeds een valkenier actief is. Hij vond het te zot voor woorden dat er in een beschermd natuurgebied op konijnen gejaagd wordt. Reden om een en ander bij Waternet aan te kaarten. Uit het nogal onduidelijke antwoord bleek dat de valkenier inderdaad met een vergunning werkt. De vergunning loopt echter in 2013 af en moet dus binnenkort worden heroverwogen. Als redenen voor de jacht werd aangevoerd dat de jacht noodzakelijk zou zijn om beschadiging van het zweefvliegveld te voorkomen, dat daarmee een cultuurhistorisch gebruik in stand zou worden gehouden en met de valk vooral op zwakke en zieke konijnen zou worden gejaagd.

Vooruitlopend op de heroverweging van de vergunning is, mede op verzoek van Waternet, een formeel standpunt van de Vogelwerkgroep tegen de deze vorm van jacht uitgewerkt en aan Waternet toegestuurd. Als redenen tegen de jacht hebben we de volgende overwegingen aangevoerd:

De valkenier werkt samen met een fretteur. Nadeel hiervan is dat de fret in de konijnenholen gebracht wordt om de konijnen er uit te jagen. Het zijn dus niet enkel de zwakste exemplaren die worden gevangen. De valkenier staat 5-10 meter van de holen, als er een konijn naar buiten komt rennen, dan laat hij 1-2 seconden later de havik los. De valkenier noch de havik heeft tijd om te zien of het een zwak konijn is.

Jacht op konijnen is niet realistisch aangezien de duinen dicht groeien en grote aantallen vee als grazers ingezet moeten worden bij gebrek aan voldoende konijnen. Het is dus zeer tegenstrijdig om op konijnen te jagen.

De valkenier heeft aangegeven niet meer op het zweefvliegveld te komen omdat er niet meer te jagen viel. Overigens zal voor een ieder die de le-

venswijze van een konijn kent, weten dat een konijn zijn holen voornamelijk graaft in de nabijheid van dekking (struiken e.d.). Midden op de start/landingsbaan is geen dekking en is de kans op kuilen nihil. Dat de veiligheid in het gedrang is lijkt ons overdreven.

Valkeniers halen nog steeds een deel van hun vogels uit de natuur. Hierdoor zorgen zij ervoor dat de roofvogelhandel floreert, waardoor nog meer roofvogels aan de natuur onttrokken worden.

Tijdens de konijnenjacht verstoort de havik niet alleen de konijnen, maar ook de lokale haviken. Tevens jaagt de havik op de prooi van de lokale haviken, waardoor deze voedselgebrek kunnen krijgen. Verstoring van het evenwicht ter plaatse is het gevolg.

Het is wettelijk verplicht om bij schade eerst te kiezen voor alternatieven, voordat er gekozen wordt voor drastische maatregelen met de dood van het wild tot gevolg. Zo is het raster om het terrein heen open en kunnen konijnen in en uit het terrein lopen. Hierdoor is de jacht dwelven met de kraan open. Lege territoria worden steeds weer aangevuld.

Het doden van dieren is ethisch niet gepast, te meer omdat er uitstekende alternatieve manieren zijn voor het 'probleem', zoals wegvangen. Daarnaast hoort een roofvogel niet in gevangenschap (alleen tijdelijk om te revalideren).

In de duinen is de vos een belangrijke opruimer van zwakke dieren; deze heeft geen hulp nodig van een valkenier.

Cultuurhistorie is geen argument. Ook (plezier-)jacht op andere dieren kan worden gezien als cultuurhistorie waaronder de jacht op roofvogels. Dit staan we ook al lang niet meer toe.

Bij navraag bleek dat ook Vogelbescherming om dezelfde redenen pertinent tegen de valkerij is.

Overig kort nieuws

De Verenigde Polders in Haarlem/Schalkwijk waren nog in de jaren '80 rijk aan weidevogels. Maar sindsdien is het aantal weidevogels, mede door de verlaagde waterstanden, schrikbarend achteruit gegaan. In 2012 zijn nog slechts enkele broedende Kievieten waargenomen. Een groepje uit de vogelwerkgroep heeft nu een rapport opgesteld waarin wordt nagegaan wat de oorzaken van de achteruitgang zijn en wat kan worden gedaan om de natuur in dit bijzondere gebied weer enigszins te herstellen. Gesprekken met de gemeente zullen binnenkort volgen.

De polders tussen Hillegom en Bennebroek herbergen daarentegen in het voorjaar nog steeds zeer veel weidevogels. Maar deze rijkdom wordt, zoals eerder in de Fitis gemeld, van verschillende kanten ernstig bedreigd. De Vereniging Behoud de Polders moest de laatste maanden, mede namens de Vogelwerkgroep, opnieuw beroepsprocedures starten tegen de verleende vergunning om er watergangen te vergraven en tegen het nieuwe bestemmingsplan van de gemeente dat vooral gericht is op

het ontwikkelen van recreatie en daarbij onvoldoende rekening houdt met de natuur. En dan is er nog de geplande Duinpolderweg die mogelijk midden door de Oosteinderpolder zou worden aangelegd. Als inbreng in de participatie heeft de vereniging in een rapport aangegeven waarom een dergelijke weg helemaal niet nodig is. De weg brengt meer schade toe dan dat hij oplost. Het rapport - getiteld 'Géén Duinpolderweg maar Nulplus-alternatief' - stelt voor om in plaats van een nieuwe kostbare weg aan te leggen enkele bestaande wegen te verbeteren. Overigens zijn er veel meer groepen uit de omgeving van de geplande weg die ernstig twijfelen aan nut en noodzaak van deze weg.

In augustus is Waternet begonnen met het plaatsen van het hertenhek tussen Panneland en de Oase, aan de rand van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Volgens de vergunning zou het hektracé slingerend tussen de bomen worden aangelegd, zodat er geen bomen dikker dan 10 cm zouden moeten verdwijnen. Bovendien zou de werkbreedte van 1,5 meter voldoende zijn.

Na een klacht van een wandelaar bij Duinbehoud heeft duinconsulent Hans Vader een onderzoek ingesteld. De ravage was erger dan verwacht. Het tracé was veel breder gemaakt, tussen 2,5 en 3 meter en over de hele breedte diep gefreesd. Er werden minstens 200 omgezaagde bomen geteld van 20-60 cm dikte. Er werd een handhavingsverzoek gestuurd namens de VWG naar de provincie Noord-Holland. De handhaver vond het niet nodig om streng op te treden en deed de zaak af met een waarschuwing.

Vlak naast het hertenraster, in het Huttenbos net buiten de AWD, werd nóg een overtreding vastgesteld. Dit terrein ligt ook in het Natura 2000 gebied en is al vanaf 1960 een open gebied in het bos dat langzamerhand dichtgroeide met bosbramen, vlieren, wilgen en eiken. De nachtegaal, zwartkop, heggemus, tuinfluiter enz. hadden hier een mooie broedplaats. Half augustus werd vastgesteld dat het terrein was ontdaan van alle begroeiing, geploegd en geëgaliseerd was en ingezaaid met gras en zwaar bemest d.m.v. een mestinjector. Ook hiervan werd melding gemaakt en een handhavingsverzoek verzonden. De handhaver kon echter geen gerooide bomen vinden en was niet van plan te handhaven. Hans vond echter overal langs de rand van het gebiedje omgezaagde bomen en wortelkluiten van gerooide bomen. Bovendien hingen op drie plaatsen luidsprekers in de bomen. Duinbehoud heeft een herhaald verzoek tot handhaving verzonden. Wordt vervolgd.

Chris Brunner